

กฎกระทรวง

กำหนดชนิดและจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๘ (๓) และมาตรา ๓๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๐/๒ และข้อ ๑๐/๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดชนิดและจำนวน เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘

- "ข้อ ๑๐/๒ โรงพยาบาลผู้สูงอายุต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ และ ยานพาหนะเฉพาะที่จำเป็นประจำแต่ละหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการในจำนวนที่เหมาะสม และเพียงพอ ดังต่อไปนี้
- (๑) แผนกเวชระเบียนต้องจัดให้มีตู้หรือชั้นหรืออุปกรณ์เก็บเวชระเบียนที่มั่นคง ปลอดภัย และ ต้องจัดให้เป็นระเบียบสามารถค้นหาได้ง่าย หรือถ้าเป็นระบบคอมพิวเตอร์ ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลสำรอง เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย
  - (๒) แผนกผู้ป่วยนอกต้องจัดให้มี
    - (ก) ชุดตรวจโรคทั่วไปและชุดตรวจโรคเฉพาะทาง
    - (ข) ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ
    - (ค) เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจน และอุปกรณ์ช่วยหายใจ
    - (ง) เครื่องชั่งน้ำหนักและที่วัดส่วนสูงของร่างกาย
  - (m) แผนกผู้ป่วยในต้องจัดให้มี
- (ก) อุปกรณ์ประจำหน่วยบริการ ได้แก่ ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ ชุดทำแผลฉีดยา ชุดให้ยาผู้ป่วย ตู้เก็บเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม และชุดตรวจร่างกายเบื้องต้น
- (ข) อุปกรณ์ประจำเตียงและห้องผู้ป่วย ได้แก่ เตียงที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์ เครื่องดูด เสมหะ ออกซิเจน อุปกรณ์ช่วยหายใจ และระบบเรียกพยาบาล

- (๔) แผนกผู้ป่วยฉุกเฉินต้องจัดให้มี
  - (ก) ชุดตรวจโรคทั่วไป
  - (ข) ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ
  - (ค) เครื่องกระตุกหัวใจ
  - (ง) เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจน และอุปกรณ์ช่วยหายใจ
  - (จ) ชุดใส่ท่อหายใจและช่วยหายใจ
- (ฉ) ชุดและอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล เช่น การล้างสารพิษ การดามกระดูกเบื้องต้น ชุดห้ามเลือด ชุดล้างท้อง
- (ช) ชุดรักษาฉุกเฉิน เช่น ชุดเจาะปอด ชุดเจาะคอ ชุดให้น้ำเกลือโดยทางผ่าเส้นเลือด โคมไฟส่องเฉพาะที่
  - (ซ) อ่างฟอกมือชนิดที่ไม่ใช้มือเปิดปิดน้ำ
  - (ฌ) ระบบไฟฟ้าและแสงสว่างสำรอง
  - (๕) แผนกเภสัชกรรมต้องจัดให้มี
- (ก) ตู้เย็นสำหรับเก็บยาหรือเวชภัณฑ์อื่นหรือตู้ที่ต้องควบคุมอุณหภูมิพร้อมเทอร์โมมิเตอร์ วัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์
- (ข) ในกรณีที่มีวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ ให้มีสถานที่หรือตู้เก็บ ที่มีกุญแจปิดและเปิดอย่างมีประสิทธิภาพ
  - (ค) อุปกรณ์การนับเม็ดยาอย่างน้อยสองชุด
  - (ง) ตู้หรือชั้นเก็บยาและเวชภัณฑ์อื่น
  - (๖) แผนกกายภาพบำบัดต้องจัดให้มี
- (ก) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจประเมินและวินิจฉัยทางกายภาพบำบัด เช่น โกนิโอมิเตอร์ สายวัดความยาว เครื่องวัดความดัน หูฟัง
- (ข) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกายภาพบำบัด รวมถึงเครื่องมือไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ
  - (ค) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ หรือป้องกันการพลัดตกหรือหกล้ม
  - (๗) แผนกเทคนิคการแพทย์ต้องจัดให้มี
- (ก) เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการและน้ำยาตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ของประเภทการตรวจวิเคราะห์ที่ให้บริการ
  - (ข) ตู้เย็นสำหรับเก็บรักษาสิ่งตัวอย่างและน้ำยาสำหรับการตรวจวิเคราะห์
  - (๘) แผนกรังสีวิทยาต้องจัดให้มี
    - (ก) อุปกรณ์วัดและป้องกันอันตรายจากรังสี
    - (ข) เครื่องเอกซเรย์ที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์

- (ค) ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างน้อยหนึ่งชุด
- (ง) เครื่องล้างฟิล์ม
- (จ) ตู้อ่านฟิล์มหรืออุปกรณ์อ่านฟิล์มระบบดิจิทัล
- (ฉ) เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจน และอุปกรณ์ช่วยหายใจ
- (ช) ระบบไฟสัญญาณเตือนขณะเครื่องเอกซเรย์ทำงาน
- (๙) แผนกอายุรศาสตร์ต้องจัดให้มี
- (ก) ชุดตรวจโรคทั่วไปและเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ที่ใช้ในการตรวจประเมิน วินิจฉัย และการรักษาโรคหรือกลุ่มอาการผู้สูงอายุ
  - (ข) ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ
  - (ค) เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจน และอุปกรณ์ช่วยหายใจ
  - (ง) เครื่องชั่งน้ำหนักและที่วัดส่วนสูงของร่างกาย
  - (๑๐) แผนกโภชนาการต้องจัดให้มี
    - (ก) โต๊ะเตรียมอาหารที่สะอาด
    - (ข) อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารและจัดส่งอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
    - (ค) อุปกรณ์ระบายอากาศ เครื่องดูดควัน และอุปกรณ์ป้องกันแมลงและสัตว์รบกวน
    - (ง) ตู้เก็บอาหารที่สะอาดและมิดชิด
    - (จ) เครื่องแต่งกายของเจ้าหน้าที่ตามหลักสุขาภิบาลอาหาร
- (๑๑) การบริการออร์โธปิดิคส์ต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ที่ใช้ในการตรวจประเมิน วินิจฉัย และการรักษาทางออร์โธปิดิคส์
- (๑๒) การบริการจิตเวชต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ที่ใช้ในการตรวจประเมิน วินิจฉัย และการรักษาทางจิตเวช
  - (๑๓) การบริการส่งเสริมสุขภาพต้องจัดให้มี
    - (ก) เครื่องชั่งน้ำหนักและที่วัดส่วนสูงของร่างกาย
    - (ข) คู่มือและเครื่องมือหรืออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- (๑๔) การบริการทันตกรรมต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ที่ใช้ในการตรวจประเมินหรือวินิจฉัยด้านทันตกรรม
- (๑๕) ระบบดูแลและส่งต่อผู้ป่วยต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับ การดูแลและส่งต่อผู้ป่วย
  - (๑๖) ระบบควบคุมการติดเชื้อต้องจัดให้มี
    - (ก) เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาด
    - (ข) อ่างและบริเวณที่เพียงพอสำหรับล้างและเตรียมเครื่องมือ

- (ค) หม้อต้ม หม้อนึ่ง หรือหม้อนึ่งอบความดันหรือระบบฆ่าเชื้อด้วยแก๊สที่มีประสิทธิภาพ ในการฆ่าเชื้อ
  - (ง) ตู้ที่มิดชิดสำหรับเก็บเครื่องมือที่ปราศจากเชื้อแล้ว และมีเครื่องมือที่พร้อมใช้งาน
  - (จ) ตู้เสื้อผ้าและบริเวณสำหรับเจ้าหน้าที่เปลี่ยนเสื้อผ้าและรองเท้า
  - (ฉ) อุปกรณ์สำหรับตรวจสอบประสิทธิภาพการปราศจากเชื้อ
  - (ช) รถเข็นรับส่งสิ่งของสะอาด
  - (ซ) รถเข็นรับส่งสิ่งของใช้แล้ว
  - (ฌ) ระบบการกำจัดขยะติดเชื้อ
  - (๑๗) ระบบบำบัดน้ำเสียต้องจัดให้มีมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (๑๘) ระบบไฟฟ้าสำรองต้องจัดให้มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีกำลังเพียงพอสำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็นและ ติดตั้งไฟแสงสว่างฉุกเฉินตามจุดที่จำเป็น
  - (๑๙) ระบบน้ำสำรองต้องจัดให้มีที่เก็บกักน้ำสำรองขนาดที่เพียงพอสำหรับการใช้ที่จำเป็น

ในกรณีที่มีหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการอื่นเพิ่มเติมจากวรรคหนึ่ง โรงพยาบาล ผู้สูงอายุต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์เฉพาะที่จำเป็นประจำแต่ละหน่วยบริการและ ระบบสนับสนุนการให้บริการเพิ่มเติมในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๗) (๘) (๑๐) และ (๑๑) โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐/๓ โรงพยาบาลส่งเสริมฟื้นฟูผู้สูงอายุต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ และยานพาหนะเฉพาะที่จำเป็นประจำแต่ละหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการในจำนวน ที่เหมาะสมและเพียงพอ ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนกเวชระเบียนต้องจัดให้มีตู้หรือชั้นหรืออุปกรณ์เก็บเวชระเบียนที่มั่นคงปลอดภัย และ ต้องจัดให้เป็นระเบียบสามารถค้นหาได้ง่าย หรือถ้าเป็นระบบคอมพิวเตอร์ ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลสำรอง เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย
  - (๒) แผนกผู้ป่วยนอกต้องจัดให้มี
    - (ก) ชุดตรวจโรคทั่วไปและชุดตรวจโรคเฉพาะทาง
    - (ข) ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ
    - (ค) เครื่องดูดเสมหะ ออกซิเจน และอุปกรณ์ช่วยหายใจ
    - (ง) เครื่องชั่งน้ำหนักและที่วัดส่วนสูงของร่างกาย
  - (m) แผนกผู้ป่วยในต้องจัดให้มี
- (ก) อุปกรณ์ประจำหน่วยบริการ ได้แก่ ชุดอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพ ชุดทำแผลฉีดยา ชุดให้ยาผู้ป่วย ตู้เก็บเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม และชุดตรวจร่างกายเบื้องต้น
- (ข) อุปกรณ์ประจำเตียงและห้องผู้ป่วย ได้แก่ เตียงที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์ เครื่องดูด เสมหะ ออกซิเจน อุปกรณ์ช่วยหายใจ และระบบเรียกพยาบาล

(๔) แผนกเภสัชกรรมต้องจัดให้มี

- (ก) ตู้เย็นสำหรับเก็บยาหรือเวชภัณฑ์อื่นหรือตู้ที่ต้องควบคุมอุณหภูมิพร้อมเทอร์โมมิเตอร์ วัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์
- (ข) ในกรณีที่มีวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ ให้มีสถานที่หรือตู้เก็บ ที่มีกุญแจปิดและเปิดอย่างมีประสิทธิภาพ
  - (ค) อุปกรณ์การนับเม็ดยาอย่างน้อยสองชุด
  - (ง) ตู้หรือชั้นเก็บยาและเวชภัณฑ์อื่น
  - (๕) แผนกกายภาพบำบัดต้องจัดให้มี
- (ก) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจประเมินและวินิจฉัยทางกายภาพบำบัด เช่น โกนิโอมิเตอร์ สายวัดความยาว เครื่องวัดความดัน หูฟัง
- (ข) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกายภาพบำบัด รวมถึงเครื่องมือไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ
  - (ค) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ หรือป้องกันการพลัดตกหรือหกล้ม
  - (๖) แผนกกิจกรรมบำบัดต้องจัดให้มี
    - (ก) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจประเมินและวินิจฉัยทางกิจกรรมบำบัด
    - (ข) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมบำบัด
  - (๗) แผนกโภชนาการต้องจัดให้มี
    - (ก) โต๊ะเตรียมอาหารที่สะอาด
    - (ข) อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารและจัดส่งอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
    - (ค) อุปกรณ์ระบายอากาศ เครื่องดูดควัน และอุปกรณ์ป้องกันแมลงและสัตว์รบกวน
    - (ง) ตู้เก็บอาหารที่สะอาดและมิดชิด
    - (จ) เครื่องแต่งกายของเจ้าหน้าที่ตามหลักสุขาภิบาลอาหาร
- (๘) การบริการเทคนิคการแพทย์ต้องจัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ตามมาตรฐาน การประกอบวิชาชีพ
- (๙) การบริการรังสีวิทยาต้องจัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ตามมาตรฐาน การประกอบวิชาชีพ
- (๑๐) การบริการทันตกรรมต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ที่ใช้ในการตรวจประเมินหรือวินิจฉัยด้านทันตกรรม
- (๑๑) ระบบดูแลและส่งต่อผู้ป่วยต้องจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับ การดูแลและส่งต่อผู้ป่วย

(๑๒) ระบบควบคุมการติดเชื้อต้องจัดให้มี

- (ก) เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาด
- (ข) อ่างและบริเวณที่เพียงพอสำหรับล้างและเตรียมเครื่องมือ
- (ค) หม้อต้ม หม้อนึ่ง หรือหม้อนึ่งอบความดันหรือระบบฆ่าเชื้อด้วยแก๊สที่มีประสิทธิภาพ ในการฆ่าเชื้อ
  - (ง) ตู้ที่มิดชิดสำหรับเก็บเครื่องมือที่ปราศจากเชื้อแล้ว และมีเครื่องมือที่พร้อมใช้งาน
  - (จ) ตู้เสื้อผ้าและบริเวณสำหรับเจ้าหน้าที่เปลี่ยนเสื้อผ้าและรองเท้า
  - (ฉ) อุปกรณ์สำหรับตรวจสอบประสิทธิภาพการปราศจากเชื้อ
  - (ช) รถเข็นรับส่งสิ่งของสะอาด
  - (ซ) รถเข็นรับส่งสิ่งของใช้แล้ว
  - (ฌ) ระบบการกำจัดขยะติดเชื้อ
  - (๑๓) ระบบบำบัดน้ำเสียต้องจัดให้มีมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (๑๔) ระบบไฟฟ้าสำรองต้องจัดให้มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีกำลังเพียงพอสำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็น และติดตั้งไฟแสงสว่างฉุกเฉินตามจุดที่จำเป็น

(๑๕) ระบบน้ำสำรองต้องจัดให้มีที่เก็บกักน้ำสำรองขนาดที่เพียงพอสำหรับการใช้ที่จำเป็น

ในกรณีที่มีหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการอื่นเพิ่มเติมจากวรรคหนึ่ง โรงพยาบาล ส่งเสริมฟื้นฟูผู้สูงอายุต้องจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์เฉพาะที่จำเป็นประจำ แต่ละหน่วยบริการและระบบสนับสนุนการให้บริการเพิ่มเติมในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอ เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๗) (๘) (๑๐) และ (๑๑) โดยอนุโลม"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนด ลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแยกโรงพยาบาล ผู้สูงอายุออกจากโรงพยาบาลเฉพาะประเภทผู้ป่วย และเพิ่มโรงพยาบาลส่งเสริมฟื้นฟูผู้สูงอายุ สมควรกำหนด ชนิดและจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลดังกล่าว ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้